

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213239753
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1213239753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Branislav Král a JUDr. Michaela Krajčová v spore žalobcu: Východoslovenský futbalový zväz Košice, so sídlom Alejová 2, Košice, IČO: 17 074 029, právne zast.: ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Košiciach, Floriánska 19, proti žalovanému: Bc. Y. J., nar. X.X.XXXX, bytom M. č. XXX, U., právne zast.: JUDr. Alexander Milko, advokát, Cyrila a Metoda 4, Rožňava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 15C/308/2013-201 zo dňa 12.5.2017, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV pod sp.zn. B2-15C/308/2013, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 15C/308/2013-201 zo dňa 12.5.2017, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV pod sp.zn. B2-15C/308/2013 potvrdzuje.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č.k. 15C/308/2013 - 201 zo dňa 12.5.2017 zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd zrušil Rozhodcovský rozsudok Slovenského futbalového zväzu vydaného dňa 13.5.2013 vo veci sp.zn. 17/11 RS, z dôvodu, že dňa 13.5.2013 vydal Rozhodcovský súd Slovenského futbalového zväzu, so sídlom Trnavská cesta 100, Bratislava, v právnej veci žalobcu Bc. Y. J. proti žalovanému Východoslovenský futbalový zväz Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu Disciplinárnej a Odvolacej komisie Východoslovenského futbalového zväzu Košice, vedenej pod sp.zn. 17/11 RS rozhodcovský rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté, že rozhodnutie Odvolacej komisie žalobcu uverejnené v Úradnej správe č. XX/XXXX zo dňa 5.8.2011, ktorým Odvolacia komisia žalobcu odmietla odvolanie žalovaného, sa zrušuje, rovnako tak sa zrušuje rozhodnutie Disciplinárnej komisie žalobcu, uverejnené v Úradnej správe č. 70 zo dňa 17.6.2011 v časti, v ktorej bol žalovanému (v rozhodcovskom konaní v procesnom postavení žalobcu) uložený disciplinárny trest zastavenia činnosti na štyri mesiace a vec bola vrátená Disciplinárnej komisii žalobcu na ďalšie konanie. Zároveň bol žalobca zaviazaný na zaplatenie náhrady trov konania v sume 3.089,82 eur. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 19.7.2013 a žalobca návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku podal z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. d) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov v znení účinnom v rozhodnom čase, že sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, pričom poukázal na ust. čl. 35 ods. 5 a čl. 36

ods. 2 Stanov SFZ účinných do 1.1.2013. Podľa žalobcu v predmetnej veci síce ide o rozhodnutie o odvolaní proti konečnému rozhodnutiu Odvolacej Komisie SFZ uverejnenom v Úradnej správe Odvolacej komisie SFZ č. XX/XXXX zo dňa 5.8.2011, avšak nespĺňa podmienku, že ide o rozhodnutie týkajúce sa majetkových vecí, pretože v spornej veci išlo o disciplinárne konanie voči žalovanému pre hrubé nešportové správanie voči delegovanej osobe, a to rozhodcovi v zápase TH Baník Štítnik - ŠK Slovan Veľký Folkmar zo dňa 12.6.2011, výsledkom ktorého bolo uloženie disciplinárneho trestu v trvaní 4 mesiacov, teda v danom prípade sa nejedná o majetkovú vec, ktorú skutočnosť žalobca namietal aj počas konania pred rozhodcovským súdom, ktorý na tvrdenie žalobcu v tomto smere neprihliadol. Podľa žalobcu rozhodcovský súd rozhodol vo veci, ktorá nespádala do jeho právomoci.

3. Žalovaný vo vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť, pretože podľa jeho názoru bola žaloba podaná na Okresnom súde Bratislava III dňa 20.8.2013, po uplynutí 30-dňovej prekluzívnej lehoty. Okrem toho žalovaný považuje tvrdenie v žalobe za účelové, že sa rozhodcovským rozsudkom rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, ako tvrdil žalobca v podanej žalobe, pretože žalobca nepostupoval v rozhodcovskom konaní v súlade s § 21 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z. a nie je pravdivé jeho tvrdenie o tom, že by počas konania akýmkoľvek spôsobom namietal právomoc rozhodcovského súdu. Žalovaný poukázal na tvrdenie žalobcu, že dôvodom, pre ktorý žiada zrušenie rozhodcovského rozsudku a ktorý bol uplatnený v prekluzívnej 30 dňovej lehote bol dôvod v zmysle § 40 ods. 1 písm. d) zákona o rozhodcovskom konaní. Žalobca následne po uplynutí 30 dňovej lehoty rozšíril dôvod, pre ktorý navrhuje zrušiť rozhodcovský rozsudok o dôvod uvedený v § 40 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona. Žalovaný namietal, že tento dôvod bol uplatnený až po uplynutí 30 dňovej prekluzívnej lehoty, a súd môže posudzovať napadnutý rozhodcovský rozsudok len z dôvodov uvedených v návrhu v zákonom stanovenej lehote. Zmeškanie procesného úkonu účastníka v zákonom stanovenej lehote má za následok procesnú preklúziu práva. Uplynutím zákonnej lehoty došlo k procesnej preklúzii práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z ďalšieho dôvodu podľa § 40 ods. 1 zákona. Žalovaný zdôraznil, že žalobca sa vyjadroval k návrhu žalovaného v rozhodcovskom konaní, čo bolo prvým úkonom a nenamietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu a nenamietal jeho právomoc ani do skončenia rozhodcovského konania až do vydania rozhodnutia. Neuplatnenie námietky nedostatku právomoci v rozhodcovskom konaní, nie je možné následne uplatňovať pred všeobecným súdom. Ide o procesnú podmienku, čo v konaní preukázané bolo, a preto je z tohto dôvodu žaloba nedôvodná.

4. Súd prvej inštancie právne spor posúdil podľa § 21 ods. 1, § 40 ods. 1 písm. a), d), § 41 zákona č. 244/2002 Z. z., o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „ZoRK“).

5. Vychádzajúc z uvedených zákonných ustanovení a na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď z ustanovenia § 40 ods. 1 ZoRK je zrejmé, kedy sa účastník rozhodcovského konania žalobou podanou na príslušnom súde môže domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku. Z ustanovenia § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK je zrejmé, že takúto žalobu môže podať účastník rozhodcovského konania, ktorý tvrdí, že sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a zároveň účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal. V danom prípade sa žalobca podanou žalobou domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku práve z dôvodu ust. § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK, nakoľko práve tento dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku jasne a zrozumiteľne vymedzil v žalobe a to nielen poukazom na príslušné zákonné ustanovenia, ale aj jeho doslovnú citáciu. Zo žaloby je teda zrejmé, že dôvodom, pre ktorý žalobca uplatnil na všeobecnom súde zrušenie rozhodcovského rozsudku je nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, pretože sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala. Z ustanovenia § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK vyplýva, že podmienkou pre úspešné uplatnenie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa písm. d) je skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal. Účastník rozhodcovského konania, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, pretože sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala (teda rozhodcovská zmluva na riešenie spornej veci neexistovala), môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Toto časové obmedzenie neplatí pre námietku neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zakladajúcej sa na tom, že o veci nemožno rozhodovať v rozhodcovskom konaní, kedy túto námietku možno uplatniť až do skončenia ústneho pojednávania; pri písomnom konaní až do vydania rozhodcovského rozsudku (§ 21 ods. 2 ZoRK). Námietku nedostatku právomoci musí uplatniť účastník rozhodcovského konania aj

v prípade, že sporná otázka prekračuje právomoc rozhodcovského súdu a to najneskôr vtedy, keď sa počas rozhodcovského konania o tejto otázke dozvie. Z ustanovenia § 21 ods. 2 ZoRK teda jednoznačne vyplýva, že účastník, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neexistencie alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania - žalobca, námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy v rozhodcovskom konaní neuplatnil pri prvom úkone vo veci samej a ani ju neuplatnil vôbec, vyplýva jednak z pripojeného spisu rozhodcovského súdu a jednak sa v priebehu konania stala nespornou. Pokiaľ teda účastník rozhodcovského konania námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v tomto prípade z dôvodu, že sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, teda rozhodlo sa o veci, o ktorej neexistovala rozhodcovská zmluva, neuplatnil pri prvom úkone v rozhodcovskom konaní vo veci samej, tak zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu námietky - nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na príslušnom všeobecnom súde s odkazom na ustanovenie § 40 ods. 1 písmeno d) ZoRK už úspešne uplatňovať nemôže. Pokiaľ by účastník rozhodcovského konania námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neplatnosť alebo neexistenciu rozhodcovskej zmluvy pri prvom úkone na rozhodcovskom súde vo veci samej namietal, rozhodcovský súd by túto námietku účastníka rozhodcovského konania posúdil, účastník rozhodcovského konania by správnosť posúdenia jeho námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na príslušnom všeobecnom súde uplatniť mohol. V danom prípade sa však o takýto prípad nejedná. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol. Pokiaľ žalobca v priebehu konania uviedol, že zrušenia rozhodcovského rozsudku sa domáha aj podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, okresný súd zastával názor, že dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK žalobca po prvýkrát uplatnil v podaní doručenom súdu na pojednávaní dňa 11.4.2014, teda po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty, keď zákon kogentne stanovuje lehotu na podanie návrhu na preskúmanie rozhodcovského rozsudku, pričom predpokladom podania kvalifikovaného návrhu na preskúmanie rozhodcovského rozsudku, na základe ktorého by sa žalobca mohol domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, je uvedenie dôvodu podľa § 40 ods. 1 ZoRK a to v zákonom stanovenej lehote. Súd preto môže posudzovať napadnutý rozhodcovský rozsudok len z dôvodov uvedených v návrhu v zákonom stanovenej lehote. Zmeškanie procesného úkonu účastníka v zákonom stanovenej lehote, v uvedenom prípade neuvedenie dôvodu zrušenia rozsudku v zákonnej lehote, má za následok procesnú preklúziu práva. V prípade žalobcu tak uplynutím zákonnej lehoty došlo k procesnej preklúzii práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z ďalšieho dôvodu podľa § 40 ods. ZoRK. Jedná sa o všeobecný následok zmeškania zákonných lehôt podľa § 117 a nasl. C.s.p., pričom sa nevyžaduje, aby prekluzívny následok procesných lehôt bol osobitne ustanovený pri jednotlivých procesných právach a úkonoch účastníkov konania (R NS SR 2 Cdo 228/2013). Len pre úplnosť však súd prvej inštancie uviedol, že ani dôvod uvedený v ust. § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK by nebol spôsobilý privodiť rozhodnutie súdu v prospech žalobcu, nakoľko z obsahu ust. § 40 ods. 1 písm. a) vyplýva, že zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa písm. a) sa účastník rozhodcovského konania môže domáhať jedine vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania podľa § 1 ods. 3, teda vo veciach ktoré nemožno rozhodovať v rozhodcovskom konaní podľa § 1 ods. 3 ZoRK, t.j. vo veciach, ktoré sa týkajú vzniku, zmeny alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, vo veciach o osobnom stave, o veciach súvisiacich s núteným výkonom rozhodnutí a o veciach, ktoré vzniknú v priebehu konkurzného a reštrukturalizačného konania. O takýto prípad sa však v prejednávanej veci nejedná. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 C.s.p. a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania sa rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p..

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť. V podanom odvolaní tvrdil, že okresný súd v rozpore s čl. 11 ods. 1 C.s.p. nedostatočne prihliadol na obsah podanej žaloby, keď ako dôvod žaloby vyhodnotil iba dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK., pretože ak by bol súd podrobnejšie skúmal obsah žaloby musel by dospieť k záveru, že žalobca uplatnil aj dôvod podľa § 40 ods. 1, písm. a) ZoRK. V podanej žalobe žalobca jednoznačne poukazuje na to, že rozhodcovský súd nebol oprávnený vydať vo veci rozhodcovský rozsudok, pretože nejde o majetkovú vec a že táto vec nespadá do právomoci rozhodcovského súdu. Na poslednej strane žaloby žalobca uvádza, že sa nejedná o majetkovú vec rozhodcovský súd rozhodol o veci, ktorá nespadá do jeho právomoci. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobca poukazoval na nedostatok právomoci rozhodcovského súdu rozhodovať o danej veci, ktorá mala byť predmetom rozhodcovského konania, a to vzhľadom na nedostatok objektívnej

arbitrability, tak ako ju vymedzuje § 1, ods. 1, 2, 3 ZoRK. Rozhodcovské konanie bolo od začiatku postihnuté nedostatkom objektívnej arbitrability, keďže rozhodcovský súd rozhodoval vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania podľa § 1 ods. 1, 2 ZoRK. Okresný súd vyhodnotil tento dôvod tak, že bol uplatnený až po uplynutí zákonnej lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ by súd bol náležite vyhodnocoval obsah včas podanej žaloby, musel by dospieť k záveru, že tento dôvod bol uplatnený už v samotnej žalobe, v následnom písomnom vyjadrení žalobcu zo dňa 10.4.2014. Z uvedeného dôvodu žalobca namieta, že okresný súd nesprávne právne posúdil danú vec a preto nesprávne dospel k záveru, že žaloba bola podaná iba z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK a nie aj z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK.

7. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť z dôvodu, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože okresný súd sa náležite vysporiadal s námietkami žalobcu, ktoré uvádza vo svojom odvolaní už v priebehu konania na okresnom súde a žalobca v odvolaní opakuje námietky, ktoré vznášal pred okresným súdom a v odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti. Žalobca v odvolaní účelovo zdôvodňuje dôvod, pre ktorý sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku v snahe, aby súd skúmal iný než skutočný dôvod, pre ktorý bola žaloba podaná. Ide o to, že z podanej žaloby strana 1 ods. 2 vyplýva nepochybne, že žalobca: týmto podáva OS Bratislava III ako súdu vecne a miestne príslušnému žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK, t.j. preto, že sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namieta. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, zaujal jednoznačné stanovisko k námietkam žalobcu uvádzaných pred súdom prvej inštancie, ktoré žalobca opakuje v odvolaní, s ktorými sa žalovaný v celom rozsahu stotožňuje. Žalobca v svojom odvolaní tak ako aj pred súdom prvej inštancie sa snaží preukazovať tú skutočnosť a účelovo uvádza, že skutočným dôvodom podania žaloby bol dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK a nie podľa § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na samotnú žalobu žalobcu, v ktorej je dôvod podania žaloby jasne a zrozumiteľne vymedzený a to nielen s poukazom na príslušné zákonné ustanovenie, t.j. § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK ale aj jeho doslovnú citáciu. Neobstojí preto účelové tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že dôvodom podania žaloby bol dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, pretože keby tak tomu bolo, tento dôvod by bol v žalobe uvedený avšak zo žaloby to nevyplýva. Správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že dôvodom žaloby je dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK. Žalobca až prostredníctvom svojho právneho zástupcu účelovo sa snažil zmeniť dôvod žaloby podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK a to podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 11.04.2014, teda nepochybne po uplynutí zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty, ktorá má za následok procesnú preklúziu práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z ďalšieho dôvodu podľa § 40 ods. 1 ZoRK.

8. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd, na odvolanie žalobcu rozsudkom zo dňa 31. marca 2020 sp.zn. 14Co/172/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd skonštatoval, že žalobca námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu neuplatnil pri prvom úkone v rozhodcovskom konaní vo veci samej, tak zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písmeno d) ZoRK, už úspešne uplatňovať na súde nemôže. Pokiaľ by účastník rozhodcovského konania námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neplatnosť alebo neexistenciu rozhodcovskej zmluvy pri prvom úkone na rozhodcovskom súde vo veci samej namieta, rozhodcovský súd by túto námietku účastníka rozhodcovského konania posúdil, účastník rozhodcovského konania by správnosť posúdenia jeho námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na súde uplatniť mohol. V danom prípade však o takýto prípad nešlo. Ak okresný súd z uvedených dôvodov žalobu zamietol, jeho rozhodnutie bolo správne a v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami. Odvolací súd tiež uzavrel, že správne bolo rozhodnutie okresného súdu, aj pokiaľ ide o ďalší dôvod, keď žalobca sa v priebehu konania domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku aj podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK. Okresný súd vychádzal z toho, že predpokladom podania kvalifikovaného návrhu na preskúmanie rozhodcovského rozsudku, na základe ktorého by sa žalobca mohol domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, je uvedenie dôvodu podľa § 40 ods. 1 ZoRK, a to v zákonom stanovenej lehote. Zistil, že dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, žalobca po prvý krát uplatnil v podaní doručenom súdu na pojednávaní dňa 11.4.2014, teda po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty, keď zákon kogentne stanovuje lehotu na podanie návrhu na preskúmanie rozhodcovského rozsudku. Súd preto môže posudzovať napadnutý rozhodcovský rozsudok len z dôvodov uvedených v návrhu v

zákonom stanovenej lehote. Zmeškanie procesného úkonu účastníka v zákonom stanovenej lehote, v uvedenom prípade neuvedenie dôvodu zrušenia rozsudku v zákonnej lehote má za následok procesnú preklúziu práva. V prípade žalobcu tak uplynutím zákonnej lehoty došlo k procesnej preklúzii práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z ďalšieho dôvodu podľa § 40 ods. 1 ZoRK. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

9. Na dovolanie žalobcu Najvyšší súd SR ako dovolací súd uznesením zo dňa 30. novembra 2022 sp.zn. 5 Cdo 92/2020 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočné, závery tohto súdu nemajú dostatočnú oporu v zistení rozhodujúcich skutkových okolností a ani právne posúdenie nemožno považovať za konzistentné a komplexné, zohľadňujúce všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci. Žalobca už v odvolaní namietal, že súd v rozopre s čl. 11 ods. 1 C.s.p. dostatočne neprihliadol na obsah žaloby, pretože ak by ho náležite vyhodnotil, musel by dospieť k záveru, že zrušenia rozhodcovského rozsudku sa domáhal z dvoch dôvodov, a to podľa § 40 ods. 1 písm. a) aj d) ZoRK. Z vymedzených dôvodov žaloby vyplýva, že žalobca žiadal o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že išlo o disciplinárne konanie, teda sa nejednalo o majetkovú vec, a preto nemala byť predmetom rozhodcovského konania. Taktó vymedzený dôvod je dôvodom podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, ktorý bol uplatnený žalobou. Nesprávny bol preto záver súdov v základnom konaní, že bol uplatnený až na pojednávaní dňa 11.4.2014. Na tomto pojednávaní žalobca skutkovo nevymedzoval dôvod, pre ktorý žiada rozhodcovský rozsudok zrušiť, iba skutkovo vymedzený dôvod v žalobe právne kvalifikoval. Táto okolnosť však nemala žiaden vplyv na lehotu uvedenú v § 41 ods. 1 ZoRK, pretože dôvod bol už uplatnený. Dovolací súd zdôraznil, že medzi podstatné náležitosti žaloby nepatrí právna kvalifikácia uplatneného práva (§ 132 C.s.p.), pretože civilné sporové konanie je ovládané zásadou iura novit curia. Oba súdy v základnom konaní vychádzali z nesprávneho posúdenia obsahu žaloby, v dôsledku čoho nesprávne stanovili plynutie lehoty uvedenej v § 41 ods. 1 ZoRK, následne žalobu aj z tohto dôvodu zamietli bez toho, aby sa zaoberali dôvodom uvedeným v § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK. Súd prvej inštancie síce obiter dictum uviedol v bodoch 25. a 26. svoj názor, odvolací súd však v dôsledku nesprávneho názoru na včasnosť uplatnenia tohto dôvodu, na námietky uvedené v tomto smere v odvolaní nereagoval. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces strán. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.). Jeho povinnosťou v ďalšom konaní bude posúdiť rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté odvolacím súdom v novom rozhodnutí vo veci samej v súlade s ustanovením § 453 ods. 1, 3 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p..

10. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), ako aj právnym názorom vysloveným dovolacím súdom (§ 455 C.s.p.), vec opätovne prejednal, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 C.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a po preskúmaní odvolania, ako aj celého obsahu spisu, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 18.6.2024 podľa § 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, resp. ich právni zástupcovia, upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za vecne a právne správny, a preto ho potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p.).

11. Nakoľko k zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu došlo v dôsledku prijatého záveru dovolacieho súdu o nedostatočnom odôvodnení súdneho rozhodnutia, odvolací súd preto nemal dôvod sa odkloniť od svojho predchádzajúceho názoru na potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne a právne správneho, s tým, že na doplnenie a zdôraznenie správnosti uvádza nižšie uvedené.

12. V § 40 ZoRK (v znení účinnom v rozhodnom období) zákonodarca dáva možnosť účastníkovi rozhodcovského konania (aktívne legitimovaný) podať žalobu o zrušenie tuzemského právoplatného rozhodcovského rozsudku a tým zvrátiť výsledok už ukončeného rozhodcovského konania. Zároveň

však určuje aj podmienky podania takejto žaloby, ktoré musia byť splnené na to, aby sa účastník rozhodcovského konania vôbec mohol pokúšať o zrušenie právoplatného rozhodcovského rozsudku, jednak ustanovením postupu a jednak taxatívnym vymenovaním dôvodov na podanie žaloby uvedenými v tomto ustanovení. Z ustanovenia § 40 ods. 1 písm. d) ZoRK vyplýva, že podmienkou pre úspešné uplatnenie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa písm. d) bola skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal. Účastník rozhodcovského konania, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, pretože sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, tak mohol urobiť najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Z ustanovenia § 21 ods. 2 ZoRK teda jednoznačne vyplýva, že účastník, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neexistencie alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej.

13. S prihliadnutím na uvedené zákonné ustanovenia, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania, v danej veci žalobca, námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy v rozhodcovskom konaní neuplatnil pri prvom úkone vo veci samej, preto tak zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, v zmysle ustanovenie § 40 ods. 1 písmeno d) ZoRK už úspešne uplatňovať na súde nemôže. Pokiaľ by účastník rozhodcovského konania námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neplatnosť alebo neexistenciu rozhodcovskej zmluvy pri prvom úkone na rozhodcovskom súde vo veci samej namietal, rozhodcovský súd by túto námietku účastníka rozhodcovského konania posúdil, účastník rozhodcovského konania by správnosť posúdenia jeho námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu na súde uplatniť mohol. V danom prípade sa však o takýto prípad nejedná. Ak okresný súd z uvedených dôvodov žalobu zamietol, jeho rozhodnutie bolo správne a v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami.

14. Pokiaľ ide o ďalší dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, ktorým sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, tak k tomuto odvolací súd uvádza, že dôvody uvádzané žalobcom (subjektívna, objektívna právomoc rozhodcovského súdu), sú pre posúdenie predmetnej právnej otázky irelevantné a jeho úvahy sú účelové a v podstate popierajúce právnu istotu danú rozhodcovským rozhodnutím. Pri konštatovaní žalobcu, že rozhodcovský súd nemal z objektívneho hľadiska právomoc konať, by sa potom v každom prípade mohlo uplatniť právo na zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom by sa jednalo o porušenie práva účastníka rozhodcovského konania, ktorý sa na takejto forme rozhodovania dohodol, takému konaniu sa podrobil.

15. Ustanovenie § 1 ods. 2 ZoRK vymedzuje rozsah sporov, ktoré je prípustné rozhodovať v rozhodcovskom konaní. Ide teda o pozitívne vymedzenie objektívnej arbitrability. Objektívna arbitrabilita je kľúčový pojem rozhodcovského konania, nakoľko delimituje zmluvnú voľnosť strán podriaďiť riešenie sporov vo svojej veci rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovské konanie o non-arbitrabilnej veci je neprípustné. Objektívna arbitrabilita delimituje zmluvnú voľnosť strán podriaďiť riešenie sporov vo svojej veci rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovské konanie o non-arbitrabilnej veci je neprípustné. Pozitívne vymedzená objektívna arbitrabilita je uvedená v ust. § 1 ods. 2 ZoRK. V ust. § 1 ods. 3 ZoRK sú taxatívne vymedzené spory, ktoré sú vylúčené z rozhodovania v rozhodcovskom konaní, t.j. sú objektívne non-arbitrabilné. V zmysle daného ustanovenia v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory: a) o vzniku, zmene alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, b) o osobnom stave, c) súvisiace s núteným výkonom rozhodnutí, d) ktoré vzniknú v priebehu konkurzného a reštrukturalizačného konania.

16. V prejednávanom prípade o žiaden z vyššie uvedených dôvodov objektívnej non-arbitrability nejde. V rozhodcovskom konaní nebolo rozhodované o žiadnom z vyššie taxatívne vymedzených druhov sporov, ktoré nie je možné riešiť v rámci rozhodcovského konania, preto ak aj žalobca namietal dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, tak tento dôvod nebol v danom prípade taktiež vzhľadom na vyššie uvedené naplnený. V rozhodcovskom konaní nešlo o spor týkajúci sa vzniku, zmeny alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, osobného stavu, ani nesúvisel s núteným výkonom rozhodnutí, ako ani nevznikol v priebehu konkurzného a reštrukturalizačného konania.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené tak odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanom prípade nebol naplnený ani dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) ZoRK, ktorý

žalobca v súdnom konaní namietal. Preto odvolací súd aj naďalej zotrúva na závere, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobu žalobcu zamietol.

18. Pretože odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdil. Nakoľko ani v odvolaní žalobca neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by iným spôsobom boli spôsobilé vyhodnotiť stav zistený súdom prvej inštancie, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné a preto rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil a podľa § 387 ods. 2 C.s.p. sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

19. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

20. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 C.s.p..

21. Na základe záväzného pokynu dovolacieho súdu, bolo úlohou odvolacieho súdu v zmysle § 453 ods. 1, 3 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. rozhodnúť aj o trovách dovolacieho konania. Nakoľko v dovolacom konaní bol v plnej miere úspešný žalobca, odvolací súd mu s poukazom na § 255 ods. 1 C.s.p. priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 C.s.p..

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).